

Қазақстан Республикасының
Әділет Министрлігі
2020. 27 01
Заңды құқықтық мекемелердің
қабырға тіркеуі журналы
БІІН: 97054000796
Алғашқы тіркеу күні
1997.26 05

Ақтөбе облысы әкімдігінің

2020 жылғы «23» 12 №469
қаулысымен бекітілді

«Ақтөбе облысының білім басқармасы Мәртөк ауданының білім бөлімі»
мемлекеттің мекемесінің
«Родниковка жалпы орта білім беретін мектебі»
коммуналдық мемлекеттік мекемесінің

ЖАРҒЫСЫ

1

«Ақтөбе облысының білім басқармасы Мәртөк ауданының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Родниковка жалпы орта білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің жарғысы.

1. Жалпы ережелер

1.«Родниковка жалпы орта білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (әрі қарай - мекеме) бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің бағдарламаларын жүзеге асыру функцияларын іске асыру үшін ұйымдық-құқықтық нысанында құрылған, заңды тұлға мәртебесіне ие коммерциялық емес коммуналдық мемлекеттік мекеме болып табылады.

2. Мемлекеттік мекеменің түрі: коммуналдық

3. Мекеме 1968 жылдан қызмет жасайды.

4. Мекемесінің құрылтайшысы Ақтөбе облысының әкімдігі (бұдан әрі - құрылтайшы) болып табылады.

5. Мекеменің тиісті саласын басқару жөніндегі Уәкілетті органы (бұдан әрі – тиісті саланың Уәкілетті органы) «Ақтөбе облысының білім басқармасы Мәртөк ауданының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі болып табылады.

Мекеменің мемлекеттік мүлкін басқару жөніндегі Уәкілетті органы «Ақтөбе облысының қаржы басқармасы» мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі - мемлекеттік мүлік бойынша Уәкілетті органы) болып табылады.

6. Мекеменің атауы: «Ақтөбе облысының білім басқармасы Мәртөк ауданының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Родниковка жалпы орта білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

7. Мекеменің орналасқан жері: Қазақстан Республикасы, Ақтөбе облысы, Мәртөк ауданы, Родниковка ауылдық округі, Родниковка ауылы, Пушкин көшесі, 3 ғимараты, индекс 030615, электрондық почта: rodnikovka69@mail.ru.

2. Мекеменің заңдық мәртебесі

8. Мекеме мемлекеттік тіркеуге алынған уақытынан бастап құрылды деп есептеліп, заңды тұлғаның құқықтарына ие болады.

9. Мекеменің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес дербес тенгерімі, банкте шоттары, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы бейнеленген және мемлекеттік мекеменің атауы жазылған бланкілері, мөрі болады.

10. Мекеме басқа заңды тұлғаны құра алмайды, сондай-ақ оның құрылтайшысы (қатысушысы) бола алмайды.

11. Мекеме өзінің міндеттемелері бойынша өзінің кепілдігіндегі ақшамен жауап береді. Мекемеде ақша жеткіліксіз болған кезде оның міндеттемелері бойынша Қазақстан Республикасы немесе әкімшілік-аумақтық бірлік тиісті бюджет қаражатымен субсидиарлық жауапты болады.

12. Мекеменің азаматтық-құқықтық мәмілелері, Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің аумақтық қазынашылық бөлімшелерінде тіркелгеннен кейін, күшіне енеді.

3. Мекеме қызметінің мәні мен мақсаттары

13. Мекеме қызметінің мәні – ұлттық және жалпы адами құндылықтар, ғылым жетістіктері мен оның тәжірибесі негізінде жеке тұлғаның қалыптасуы мен дамуына бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау.

14. Оқушылардың жалпы ғылыми және мәдени дайындықтарын қалыптастыру, мамандықты саналы түрде таңдау үшін негіз қалыптастыру қоғамның шығармашылық қуатын дайындау, мектеп оқушысының жеке тұлғасын, арнамысын қадірлеу, оған сену, оның жеке мақсаттары мен мүдделерін қабылдау мекеме қызметінің мақсаты болып табылады.

15. Мақсатқа жету үшін мемлекеттік мекеме келесі қызмет түрлерін жүзеге асырады:

- мектепалды, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің бағдарламаларын жүзеге асыру;

- Мекеменің мектеп жанынан әр баланың жеке ерешеліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, балаларды күту және қадағалауды ұйымдастыру, баланың денсаулығындағы ауытқушылықты уақытылы түзету, ата-аналармен педдагогикалық – психологиялық ағарту жұмыстарын жүргізу, балалардың ақыл-ойының, дене бітімінің, адамгершілік, эстетикалық, танымдық дамуын, баланың ерте әлеуметтенуін қамтамасыз ететін мектепке дейінгі шағын орталық ашуда мүмкіндігі бар;

- білім беру мекеме қызметкерлерінің біліктілігін арттыру жұмысын ұйымдастыру;

- оқу жоспарлары, бағдарламалар, оқу құралдар, ғылыми, әдістемелік, ыңғайлы әдебиеттерді әзірлеу;

- психологиялық диагностика мен тестілеу өткізу;

- семинар, конференция, байқау, олимпиадалар ұйымдастыру;

- концерттер мен көрмелер ұйымдастыру;

- білім беру бағдарламаларын меңгеру үшін жағдайлар жасау;

- тұлғаның шығармашылық, рухани және дене мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік пен салауатты өмір салтының берік негіздерін қалыптастыру, жеке бастың дамуы үшін жағдай жасау арқылы интеллектігін байыту;

- азаматтық пен елжандылыққа, өз Отаны Қазақстан Республикасына сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, халық дәстүрлерін сақтауға, Конституцияға қайшы және қоғамға қарсы кез-келген көріністерге тәрбиеу;

- белсенді азаматтық ұстанымы бар жеке тұлғаны тәрбиелеу, республиканың азамдық-саяси, экономикалық және мәдени өміріне қатысу қажеттігін, жеке адамның өз құқықтары мен міндеттеріне саналы көзқарасын қалыптастыру;

- әлемдік және отандық мәдениеттің жетістіктеріне баулу, қазақ халқы мен Республикасының басқа да халықтарының тарихын, әдет-ғұрпы мен дәстүрлерін таныту;

- мемлекеттік тілді, орыс, шетел тілдерін меңгеру;

- мемлекеттік қызметкерлердің әлеуметтік мәртебесін арттыруды қамтамасыз ету;

- білім беру ұйымдарының еркіндігін, дербестігін кеңейту, білім беру ісін қолдауда демократияландыру және орталықсыздандыру;

- қоғам мен экономиканың қажеттілігіне жауап беретін білім сапасын бағалаудың ұлттық жүйесінің жұмыс істеуі;
- оқытудың жаңа технологияларын тиімді пайдалану және ендіру;
- оқушылардың кәсіптік бағдарлануын жүзеге асыру;
- қосымша білім беру, сауықтыру, спорттық қызметтерді көрсету (оның ішінде ақылы);

Коммуналдық мемлекеттік мекемеге жарғыда бекітілген өз қызметінің мәні мен мақсаттарына сай келмейтін қызметті жүзеге асыруға, сондай-ақ мәмілелер жасауға тыйым салынады.

Білім беру мекемесінің міндеттері:

- 1) Ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке адамды қалыптастыруға, дамытуға және кәсіптік шырдауға бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау;
- 2) Жеке тұлғаның шығармашылық, рухани және күш-қуат мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік пен салауатты өмір салтының берік негіздерін қалыптастыру, даралықты дамыту үшін жағдай жасау арқылы ой-өрісін байыту;
- 3) Азаматтық пен патриотизмге, өз Отаны-Қазақстан Республикасына сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздер мен мемлекеттік тілді құрметтеуге, халық дәстүрлерін қастерлеуге, Конституцияға қайшы және қоғамға жат кез келген көріністерге төзбеуге тәрбиелеу;
- 4) Белсенді азаматтық ұстанымы бар жеке адамды тәрбиелеу, республиканың қоғамдық – саяси, экономикалық және мәдени өміріне қатысу қажеттігін, жеке адамның өз құқықтары мен міндеттеріне саналы көзқарасын қалыптастыру;
- 5) Отандық және әлемдік мәдениеттің жетістіктеріне баулу; қазақ халқы мен республиканың басқа да халықтарының тарихын, әдет-ғұрпы мен дәстүрлерін зерттеу; мемлекеттік тілді, орыс, шетел тілдерін меңгерту;
- 6) Педагог қызметкерлердің әлеуметтік мәртебесін арттыруды қамтамасыз ету;
- 7) Білім беру ұйымдарының еріктілігін, дербестігін кеңейту, білім беру ісін басқаруды демократияландыру;
- 8) Қоғам мен экономиканың қажеттілігіне жауап беретін білім сапасын бағалаудың ұлттық жүйесінің жұмыс істеуі.

16. Коммуналдық мемлекеттік мекеме қызмет мақсаттарына қайшы жасалған мәміле, Қазақстан Республикасының шектеулі заңдарында немесе құрылтай құжаттарында не басшының жарғылық құзыретін бұза отырып жасалған мәміле тиісті саланың уәкілетті органының немесе мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның не прокурордың талабы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.

17. Коммуналдық мемлекеттік мекеме басшысының мемлекеттік мекемемен жарғылық емес қызметті жүзеге асыруға бағытталған әрекеті еңбек міндеттемелерін бұзу болып, табылып, тәртіртік жіне материалдық жауапкершілікке әкеледі.

4. Мекемені басқару

1. Мектептің Құрылтайшысы келесі функцияларды іске асыру:
2. Мектепті құру, қайта ұйымдастыру және тарату туралы шешімдер қабылдайды;
3. Мектептің Жарғысын бекітеді, оған өзгерістер мен толықтырулар енгізеді;

4. Қазақстан Республикасының заңнамасымен бекітілген басқа да функцияларды жүзеге асырады;

5. Мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті орган Қазақстан Республикасының заңнамасымен бекітілген тәртіппен келесі функцияларды жүзеге асырады:

1) мектеп атына мүлікті бекітеді;

2) мектеп мүлігінің сақталуына бақылауды жүзеге асырады;

3) Қазақстан Республикасының заңнамасын бекітілген басқа да функцияларды жүзеге асырады.

6. Мектепті жалпы басқаруды тиісті саланың Уәкілетті органы мынадай функцияларды жүзеге асырады:

1) Мектептің жеке қаржыландыру жоспарын бекітеді;

2) Мемлекеттік мекеме мүлкінің сақталуына бақылауды жүзеге асырады;

3) Мектеп басшысының құқықтарын, міндеттері мен жауапкершілігін, оның тауазымымен босату негіздерін айқындайды;

4) Мектептің құрылымы мен шекті штаттық санын бекітеді;

5) жылдық қаржы есептілікті бекітеді;

6) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген басқа да функцияларды жүзеге асырады.

7. Мекеме басшысы Қазақстан Республикасы заңнамасында бекітілген жағдайларды қоспағанда, тиісті саланың уәкілетті органмен қызметке тағайындалады және қызметтен босатылады.

8. Мекеменің басшысы мекеме жұмысын ұйымдастырады және басшылық жасайды, тиісті саланың уәкілетті органға тікелей бағынады (Қазақстан Республикасы заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда) және мемлекеттік Мекемеге жүктелген міндеттер мен олардың өз функцияларын жүзеге асыруына жеке жауапты болады.

9. Мекеменің басшысы дара басшылық қағидаты бойынша әрекет етеді және мемлекеттік мекеме қызметінің барлық мәселелерін Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы Жарғымен айқындалатын өз құзыретіне сәйкес дербес шешеді.

10. Мекеменің қызметті жүзеге асыруы барысында мекеме басшысы Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен :

1) мекеме атынан сенімхатсыз әрекет етеді;

2) мемлекеттік органдарда, басқа да ұйымдарда мекеменің мүддесін бекіреді;

3) келісім-шарт жасасады;

4) сенімхаттар береді;

5) мекеменің іссапарларға, тағылымдамаға, қызметкерлерді қазақстандық және шетелдік оқу орталықтарында оқытуға және қызметкерлердің біліктілігін арттырудың басқа да түрлеріне байланысты тәртібі мен жоспарларын бекітеді;

6) банк шоттарын ашады;

7) барлық қызметкерлер үшін міндетті бұйрықтар шығарады және нұсқаулар береді;

8) тиісті саланың уәкілетті орган тағайындайтын қызметкерлерден басқа, мекеме қызметкерлерін жұмысқа қабылдайды және жұмыстан босатады;

9) мекеме қызметкерлеріне, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес көтермелеу шараларын және тәртіптік жаза қолданады;

10) өз орынбасарының (орынбасарларының) және мекеменің басқа да басшы қызметкерлерінің міндеттері мен аясын айқындайды;

11. мектепке дейінгі және мектеп жасындағы балаларды есепке алады және олардың орта білім алуына дейін оқытылуын ұйымдастырады;

12. ата-аналарының қамқорлығынсыз қалған кәмелеттік жасқа толмаған балалардың қарқорлығын және қорғаншылығын ұйымдастырады, оларды балалар үйлеріне немесе интернаттық мекемелерге орналастырады;

13. өз құзыретіне сай оқу-тәрбие процесі мақсатының мемлекеттік жалпы білім беру стандарттарының талаптарына сәйкестігіне мерзім сайын бақылауды ұйымдастырып, өткізіп отырады;

1) мектептің оқу жоспарлары бекітеді, өз құзыретіне сай мектептің кестациясын өткізеді;

2) әдістемелік қамтамасыз етуді жоспарлап, ұйымдастырады;

3) оған Қазақстан Республикасы заңнамасымен, осы Жарғымен және тиісті органдардың уәкілетті органымен жүктелген басқа да функцияларды жүзеге асырады.

4) мекеменің құрылымы педагогикалық кеңеспен жасалады және құрылтайшымен келісім бойынша мектеп директорына бекітуге ұсынылады.

5) басқару білім беру туралы Заңға, мектеп Жарғысы мен мектеп туралы ережеге сәйкес адами құндылықтардың басымдық, жариялылық, демократиялық принциптерімен адам өмірін, денсаулығын қорғау және жеке дамуы дамыту бағытында жүзеге асырылады.

Еңбек ұжымын мектептің барлық қызметкерлері құрайды. Еңбек ұжымының өкілеттілігі оның мүшелерінің жалпы жиналысында жүзеге асырылады. Жиналысқа мектеп қызметкерлерінің үштен екі бөлігі қатынасқан жағдайда ол заңды болып есептелінеді.

4. Мектепті жалпы басқару 22 адамнан тұратын сайлаушы орган – мектеп Кеңесімен жүзеге асырылады. Оның 12 мүшесі – педагогикалық ұжымнан, 6 мүшесі – ата-аналардан, 4 мүшесі – 9-11 класс оқушыларынан болады.

Мектеп Кеңесіне мүшелікке мектеп қызметкерлерінің жалпы жиналысында (педагогикалық кеңесте) таңдалынады (саны шектеусіз, бірақ он екі адамнан кем болмауы тиіс).

Ата-аналардан үміткерлер жалпы мектептің ата-аналар жиналысында немесе мектептің ата-аналар жиналысында сайланады (саны ерікті, бірақ 6 адамнан кем болмауы тиіс).

Оқушылардан үміткерлер 9(10)-11(12) сынып оқушыларының жалпы жиналысында немесе сынып жиналыстарында анықталады (саны ерікті, бірақ он екі адамнан кем болмауы тиіс).

Мектеп Кеңесінің өкілеттілігі:

мектептің даму тұжырымдамасын бекіту жөніндегі ұсыныстарды енгізеді;

мектептің жергілікті актілерін бекітеді;

оқушыларға арналған талаптар

құрылымдық бөлімшелер туралы ережелер

директор немесе құрылтайшы құзыретіне қатысты емес мектеп өміріндегі

важнды да маңызды сұрақтарды шешуге қатынасады.

Мектеп Кеңесінің отырысы төрағасының немесе Кеңес мүшелерінің жартысының талабы бойынша қажет жағдайда, жарты жылдықта бір рет (кем болмауы тиіс) шақырылады. Кеңес шешімі ашық дауысқа салумен қабылданады. Мектеп Кеңесінің шешімі отырысқа мүшелердің үштен екі бөлігін қатынасқан кезде ғана заңды болып есептеліп, кеңестің тізімдегі мүшелерінің жартысынан көбі дауыс берген жағдайда шешім қабылданады.

Мектеп Кеңесінің өкілетілігі бойынша қабылданған шешімдер мектеп ұжымының барлық мүшелеріне және әкімшілікке міндетті болып саналады. Мектеп Кеңесінің отырыстарында хаттамалар жүргізіледі, Кеңес төрағасы мен хатшысының қолдары қойылып, мектеп іс-қағаздарында сақталады.

23.4. Күрделі педагогикалық және әдістемелік мәселелерді, оқу-тәрбие процесін зерттеуді ұйымдастыру және озық педагогикалық тәжірибелерді тарату және зерттеу мақсатында мектепте педагогикалық кеңес жұмыс жасайды.

Мектеп ұжымының жалпы жиналысы (педкеңес) мына жағдайларға құқылы:

а) Жарғыны жайсайды және талдайды;

б) мектеп кеңесінің сайлаулары бойынша екі жылда бір рет конференцияға делегаттар сайлауға;

в) Мектептің «Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін» талқылап, бекітуге.

Мектептің барлық педагогикалық қызметкерлері және қосымша қызметтегі мұғалімдер педагогикалық кеңестің мүшелері болып табылады. Директор педагогикалық кеңестің төрағасы олып табылады. Ол педагогикалық кеңестің хатшысын бір жылға өз бұйрығымен тағайындайды.

23.5. Педагогикалық кеңестің құзыры:

а) педагогикалық кеңес жөніндегі ержеге сәйкес қызметін жүргізеді;

б) бұсыныстар мен сыни ескертпелердің орындалуына бақылау жасайды;

в) мектептің ішкі тәртібі ережелерін белгілейді;

г) оқушыларды қорытынды, аралық аттестаттаудан өткізу тәртібін белгілейді;

д) әр тоқсанда бір рет өткізіліп, хаттамамен рәсімделінеді.

5. Кәсіподақ комитеті:

- мектеп әкімшілігімен бірлесе отырып, қызметкерлерді материалдық жақтан мадақтау және педагогтердің оқу жүктемесі мәселелерін шешеді.

16. Мектепте ерікті түрде оқушылардың өзін-өзі басқару органдары мен оқушылар ұйымдары жұмыс жасауына болады (жоғары сынып оқушыларының Кеңесі). Олар оқушылардың өзін-өзі басқару органдары туралы Ережеде көрсетілген өкілеттілікке сәйкес басқаруға қатынасады.

17. Басқару органдарының оқушыларының мүддесіне қатысты сұрақтарды талдау кезінде отырыстарына мектеп оқушылар ұйымының өкілін қатыстыра алады және оқушы ұйымдарына қажетті ақпараттар ұсына алады.

18. Қоғамдық ұйым ретінде мектепте сынып және мектептің жалпы ата-аналар комитеттері жұмыс жасайды. Сыныптардағы ата-аналар комитеті жиналыс шешіміне сәйкес сайланады. Сайланған мүшелерден төраға мен хатшы тандауына болады.

19. Мектептің ата-аналар комитетінің құзыры:

а) кез-келген формада материалдық көмек қажет оқушыларға үміткерлерді талқылап, тізімін бекітеді;

б) мектептің ата-аналар комитетінің төрағасы шешуші даусы бар мектеп Кеңесінің мүшесі болып саналады.

в) ата-аналар комитеті Ереже негізінде жұмыс жасай алады. Барлық ата-аналар комитеттері мектеп өмірінің мәселелерін талқылауға, ұсыныс ретінде шешім қабылдауға құқылы.

г) ата-аналар комитеттері өз отырыстарын мектептің іс-қағаздарында сақталатын хаттамалармен рәсімдейді.

20. Сол сияқты пәндер бойынша әдістемелік бірлестіктер, кафедралар, ғылыми-әдістемелік кеңес, қорғаншылық кеңесі сияқты алқалық кеңестер құрылуы мүмкін, олардың жұмстары Қазақстан Республикасының Заңдарына сәйкес құрылымдық бөлімдер Ережесімен реттеледі. Барлық алқалық органдарының жұмысы мектептің Үлгі ережелеріне сәйкес реттеледі.

6. Мектепке қабылдау тәртібі

21. Мектепалды даярлық тобына оқу жылының бірінші қыркүйегіне дейін 5 жасқа толған балалар қабылданады. Өтініштер қабылдау I маусым мен 30 тамыз аралығында жүргізіледі.

22. Бірінші класқа жаңа оқу жылының бірінші қыркүйегіне дейін 6(7) жасқа толған балалар қабылданады. Өтініштер қабылдау I маусым мен 30 тамыз аралығында жүргізіледі.

23. Денсаулық жағдайына байланысты ұзақ уақыт бойы жалпы білім беретін мектепке бара алмайтын балалар үшін үйде немесе емдеу мекемелерінде ақысыз дербес оқыту ұйымдастырылады (ҚР «Білім туралы» Заң 86., 5т.).

24. Мектепке қабылдау ата-аналарының (немесе заңды өкілдерінің) жазбаша өтініші, дәрігерлік анықтама, туу туралы куәліктің көшірмесі негізінде жүзеге асырылады.

25. Оныншы бейіндік кластарға қабылдау оқушының оқытудағы ызығушылығы, бейімділігі және қабілеттілігі ескеріліп, оқушының жеке арызы, ата-ананың келісімі (заңды өкілдері) және мекен жайы ескерілместен негізгі білім туралы құжаты негізінде жүргізіледі.

26. Оқушыларды қабылдау кезінде мектеп ата-аналарды немесе өзге де заңды өкілдерді Жарғымен, білім беру қызметін жүргізу құқығына берілген лицензиясымен, ішкі тәртіп ережелерімен және оқу-тәрбие процесін ұйымдастыруды реттейтін басқа да құжаттармен таныстыруға міндетті.

7. Оқу-тәрбие процесін ұйымдастыру

27. Мекеме төмендегідей білім беру бағдарламаларын ұйымдастырды:

- бастауыш жалпы білім – нормативті мерзімі – 4 жыл (1-4 сыныптар);
- негізгі жалпы білім – нормативті оқыту мерзімі – 5 жыл (5-9 сыныптар);
- жалпы орта білім – нормативті оқыту мерзімі – 2 жыл (10-11 сыныптар);

28. Мектептегі оқу процесін ұйымдастыру базистік оқу жоспарының, сабақ кестесімен реттелетін мектептің өзі жасаған базистік оқу жоспарының негізінде жүргізіледі. Мектептегі сабақ кестесі мектеп директорымен немесе оның міндетін атқарушымен бекітіледі.

29. Мектептегі оқыту мен тәрбиелеу қазақ және орыс тілінде жүргізіледі.

30. Негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беру бағдарламаларын беру ҚР – ның Білім және ғылым министрлігімен бекітілген ережемен белгіленген тәртіппен жүзеге асырылатын мектеп бітірушілерді міндетті түрде бітірушілердің білім алуының аяқталуына аяқталады.

31. Мектеп білім алушыларды аралық аттестаттау нысандарын, тәртібін және мерзімін таңдауда дербестік таныта алады.

32. Мектеп ата-аналардың (немесе өзге де заңды өкілдердің) қалауы бойынша жалпы білім беру бағдарламаларын немесе олардың бір бөлігін игеру үшін күндізгі білім алу, экстернат және қашықтықтан білім алу нысанында оқуға жағдай жасауға ықпал етіп, көмек көрсетеді.

33. Мектептегі кластардың саны санитарлық нормалардың талаптары мен жалпы білім беру процесін жүзеге асыру жағдайларына байланысты анықталады. Кластардың толымдылығы 24 адамнан кем емес мөлшерде белгіленеді. Қажетті жағдайлар мен жабдықтар болған жағдайда кластарды аз мөлшерде толымдылықпен комплектілеуге болады.

34. Мектегі тәртіп оқушылардың және педагогикалық қызметкерлердің адамгершілік абыройын құрметтеу негізінде жүзеге асады. Оқушыларға дене және психикалық қысым көрсетуге жол берілмейді.

35. 16 жасқа толмаған балалар орта білім беру мемлекеттік ұйымынан ерекше жағдайларда ғана, құқыққа қарсы іс-әрекеттер жасағаны, білім беру ұйымының жарғысын өрескел және бірнеше рет бұзғаны үшін білім беру ұйымының мемлекеттік басқару органының шешімі бойынша шығарылады.

Жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды шығару шешімі қорғаншылық органының келісімімен қабылданады.

36. Білім беру ұйымдарындағы тәрбие бағдарламалары оқу процесінің құрамдас бөлігі болып табылады және білім алушылардың, тәрбиеленушілердің патриоттық, азаматтық, интернационалдық, жоғары моральдық және адамгершілік сезімін қалыптастыруға, сондай-ақ жан-жақты қызығушылықтары мен қабілеттерін дамытуға бағытталған.

37. Білім беру ұйымдарында нәсілдік, этностық, діни, әлеуметтік ымырасыздық пен айрықшалықты насихаттауға, милитаристік және халықаралық құқық пен ізгіліктің жалпыға танылған принциптеріне қайшы келетін өзге де идеяларды насихаттауға тыйым салынады.

38. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерге қатысты күш көрсету, моральдық және психикалық қысым жасау әдістерін қолдануға жол берілмейді.

39. Әскерге шақырылуға дейінгі және шақырылу жасындағы білім алушылардың негізгі орта білім беру базасындағы алғашқы әскери дайындығы – жалпы орта білім беретін оқу бағдарламаларын жүзеге асыратын білім беру ұйымдарында іске асырылады.

40. Білім беру ұйымы ата-аналар мен кәмелеттік жасқа толмаған білім алушылардың өзге де заңды өкілдеріне оқу-тәрбие процесінің барысы мен мазмұнымен, сонымен қатар білім алушылардың үлгілерімен танысуға мүмкіндік береді.

41. Мектепте оқу жылы қыркүйек айының бірінші күнінен басталады, егер де бұл күн жексенбіге сәйкес келсе, онда оқу жылы одан кейін бірінші жұмыс күнінен басталады.

42. Каникул уақыты әр жыл сайын Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігінің бұйрығы мен айқындалады.

43. Бірінші кластарда балалардың мектеп талаптарына бейімделуін жеңілдету мақсатында 1-ші кластарда оқу жүктемесін біртіндеп өсірілетін сабақтардың

«сатылы» тәртібі енгізіледі, яғни I, II тоқсанда – 30 минут, III тоқсаннан бастап ұзақтығы – 40 минут.

44. ҚР Білім және ғылым министрлігінің 08.11.2012 жалғы №500 бұйрығымен бекітілген мемлекеттік стандартқа сәйкес жекелеген пәндер оқытуда кластарды екі топқа бөлу жүзеге асырылады.

45. 2016 оқу жылынан бастап сыныптар жаңартылған білім мазмұнына көшті.

46. Оқушылар мен ата-аналардың мүдделерін ескере отырып және қабілеттерін дамыту мақсатында оқу жоспарының жылжымалы бөлігі есебінен кластарда қосымша пәндер енгізілуі мүмкін.

8. Білім деңгейін ағымдық бақылау , оқушыларды аралық және қорытынды аттестаттау жүйесі

1. Жалпы орта білімді игеру ол туралы ҚР Білім және ғылым министрлігімен бекітілген Ережелер тәртібі бойынша жүзеге асырылатын мектеп бітірушілерді міндетті қорытынды аттестаттаумен аяқталады.

2. Аралық аттестаттаудың формасы мен өткізілу тәртібін мектеп белгілейді.

3. Білім деңгейін ағымдық бақылау класс журналының және оқушылар күнделігінің негізінде жүргізіледі. Білім бағдарламасын толық меңгерген оқушылар келесі класқа көшіріледі. Оқу мерзімінің жартысынан көп уақытын олардың жағдайына тәуелсіз себептермен жіберген оқушылар аттестатталмайды.

4. Ағымдық аттестаттау формасын мұғалім анықтайды. Тоқсандық немесе жартыжылдық баға ережеге сәйкес бақылау, практикалық және өзіндік жұмыс бағаларының арифметикалық ортасынан аспауы қажет.

5. Білім алушылар мемлекеттік емтиханнан ауруына байланысты медициналық комиссия қорытындысы негізінде босатылады. Емтиханнан босатуға құқық беретін аурулар тізімін ҚР Білім және ғылым министрлігі белгілейді.

6. 9 класс көлемінде білімді аяқтаған білім алушыларға негізгі орта білім туралы куәлік беріледі.

7. 11 класс көлемінде білім алған оқушылар жалпы орта білім туралы аттестат алады.

9. Қосымша ақылы білім беру қызметін көрсетудің тізбесі мен тәртібі

1. Мекеме ҚР Үкіметінің 2009 жылдың 20 шілдесінде бекітілген №1102 Мемлекеттік білім беру мекемелерінде тауарларды (жұмыс, қызмет) жүзеге асыру бойынша ақылы қызмет көрсету Ережелері», қаулысына және басқа нормативтік – құқықтық құжаттардың рәсімделуіне қайшы келмейтін қосымша ақылы білім беру қызметін көрсете алады.

2. Мекеме білім берудің мемлекеттік жалпы білім беретін стандарттарының талаптарынан тыс ақылы негізінде мынадай қызметтер көрсете алады:

- қосымша білім беру бағдарламаларын (балалар мен жасөспірімдер шығармашылығын, спорт, мәдениет және өнер саласындағы бейінділіктер мен қызығушылықтарды дамыту, мамандардың біліктілігін арттыру) іске асыру.

- оқу жоспары мен бағдарламалары бойынша бөлінген оқу уақытынан тыс пәндер (сабақтар және сабақтардың циклдері) бойынша жекелеген білім алушылармен қосымша сабақтар ұйымдастыру;

- пәндер (сабақтар және сабақтардың циклдері) бойынша білім алушылармен қосымша негіздерін тереңдетіп оқып үйренуді ұйымдастыру.

-білім алушылар мен тәрбиеленушілер, педагог қызметкерлер мен ересек жұртшылық арасында әр түрлі спорт жарыстарын, семинарлар, кенестер, конференциялар, сондай-ақ оқу әдістемелік әдебиетті әзірлеу мен өткізу жөніндегі іс-шаралар ұйымдастыру және өткізу;

-музыка аспаптарын пайдалануға беру және интернет байланыстың қосымша қызметтерін ұсыну;

Қызметтер көрсететін білім беру ұйымы, білім алушының (тәрбиеленушінің), оның ата-анасының және өзге де заңды өкілдерінің немесе өзге де заңды өкілдердің өзара қатынастары шартпен реттеледі. Ақылы негізде тауарлар және қызметтер ұсынуға арналған үлгілік шарттың нысанын білім беру саласындағы мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті орган бекітеді.

-білім алушы шарт жасасу кезінде бүкіл оқу кезеңіне шығыстарды бір мезгілде төлеген жағдайда төлем сомасы оқу мерзімі аяқталғынға дейін өзгермейтін болады.

-оқуға төлемді кезең-кезеңмен төлеген ретте, төлем сомасы жалақының ұлғаюы және инфляция индексі ескеріле отырып, жылына бір реттен артық емес өзгертілуі мүмкін.

1. Қосымша ақылы білім беру қызметіне жататындар:

-қосымша білім беру бағдарламалары бойынша қызметтер;

-арнайы курстарды және пәндер циклың қосымша оқыту түрі бойынша қызметтер;

-репетиторлық қызметтер (жекелеген оқушылармен оқу жоспарындағы сағаттардан тыс қосымша сабақтар өткізу);

-үйірме жұмыстарын ұйымдастыру қызметі(базистік оқу жоспарынан тыс);

-басқа да ақылы қызмет

2. Ақылы қызметтер мемлекеттік білімдік тапсырыс шеңберінде тапсырылғандықтан негізгі білім беретін қызметінің орнына көрсетілмейді.

3. Ақылы білім беру қызметі мемлекеттік стандартының негізінде жасалып, эксперт кеңесімен келісілген және Мәртөк ауданының білім бөлімімен бекітілген оқу жоспары бойынша ұсынылады.

4. Базалық оқу жоспарынан түскен артық ақша қызметкерлерге өткізген сабақтары үшін бекітілген жалақы, қосымша үстеме ақы және ынталандыру сипатындағы басқа да төлемдерге және шаруашылық шығындарына, жабдықтар мен мүліктер сатып алуға жұмсалады.

5. Қосымша ақылы білім беру қызметінің тізімі аудандық эксперттік комиссияның шешімі және Мәртөк ауданының білім бөлімінің бұйрығы негізінде мектеп бұйрығы бекітіледі.

6. Оқу жоспарын Мәртөк ауданының білім бөлімінің келісімі бойынша мектеп директоры бекітеді.

7. Мектеп директоры Көшбасшылыққа қосымша орындайды.

8. Кестені Мәртөк ауданының білім бөлімімен келісе отырып бекітеді.

9. Ақылы қосымша білім беру қызметі оқушыларға ата-аналарының қалауы бойынша мектеп пен ата-аналардың немесе өзге де заңды өкілдердің арасында жасалған келісім-шарт негізіндегі бөлек сабақ кестесі бойынша ұсынылады.

10. Мемлекеттік білім беру мекемелері ақылы негізде ұсынатын тауарлар және қызметтер көрсетуге) бағалары Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен бекітілуге жатады.

Ақылы негізде қызметтер көрсететін білім беру ұйымдарының және білім алушының (тәрбиеленушінің), оның ата-анасының немесе өзге де заңды өкілдердің өзара қатынастары шартпен реттеледі. Ақылы негізде тауарлар (жұмыстар және қызметтер көрсету) ұсынуға арналған үлгілік шарттың нысанын білім беру саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

10. Мекеме мен оқушылардың, олардың ата-аналарының қатынастарын реттеу мен рәсімдеу

1. Мекеменің жұмысы жергілікті актілердің келесі түрлерімен реттеледі:
  - Қазақстан Республикасының Білім және ғылым Министрлігінің бұйрықтары;
  - Білім беру басқармасы органдарының бұйрықтары;
  - Мектеп директорының бұйрықтары мен жарлықтары;
  - Ішкі тәртіп ережелері.
2. Білім беру істерінің қатысушылары, олар оқушылар, мектептің педагогикалық қызметкерлері, оқушылардың ата-аналары немесе өзге де заңды өкілдері болып табылады.
3. Жаңадан келген әрбір балаға жеке іс қағазы толтырылып, ол аталмыш мектепте оқушының білім алуының барлық мерзімінде толықтырылып отырады және сақталады. Басқа мектептен ауысып келген оқушылар жеке арыз, жеке іс-құжат, дәрігерлік анықтама және басқа білім беру мекемесінен келгендігі туралы құжат негізінде қабылданады.
4. Мектеп оқушыларына ұлты, жынысы, тілі, жасы, денсаулық жағдайы, әлеуметтік, мүліктік және лауазымдық жағдайы, әлеуметтік шығу тегі, мекен-жайы, дінге қатынасына және нанымына тәуелсіз білім алуына кепілдік беріледі.
5. Мектеп оқушыларына мемлекеттік білім беру стандартты шеңберінде жалпы білімді тегін алуына кепілдік беріледі.
6. Мектеп оқушыларының мемлекеттік білім беру стандарттарына сәйкес білім алуға, қосымша білім беру қызметтерін алуға, өзін-өзі басқару кеңесі және басқа да қоғамдық ұйымдар арқылы оқушылар ұжымын басқару істеріне қатысуға, ар-ождан бостандығына, жеке адам мүддесін қол сұқпаушылыққа, өзінің пікірін және білімін әділ бағалау сеніміне құқығы бар.
7. Оқушыларды қоғамдық-саяси ұйымдарға, қозғалыстарға мәжібүрлеп кіргізуге, сонымен қатар оларды осы ұйымдардың жұмысына мәжібүрлеп тартуға және үгіттеу компаниялары және саяси ағымдарға мәжібүрлеп қатыстыруға жол берілмейді.
8. Оқушылардың білім беру бағдарламасын тиісіне жүзеге асыратын басқа білім беру мекемесінің келісімімен және бағалаудан сәтті өтсе ауысуына құқығы бар.
9. Мектептегі оқу – тәрбие істері оқушылардың денсаулық жағдайын есепке алатырып жүзеге асырылады. Мектепте сырқаттанудың алдын алу, денсаулықты нығайту, денесін жетілдіру, тәрбиеленушілерді салауатты өмір салтына тәрбиелеуде қажетті шараларды орындау қамтамасыз етіледі.
10. Мектептің оқушылары білім беру бағдарламаларын өз еркімен мемлекеттің білім беру стандартты шеңберде және одан жоғарғы көлемде меңгеруге және мектептің өміріне және қоғамдық – пайдалы еңбекке белсенді қатысуға, мектептің ішкі тәртібінің ережесін және Жарғысын орындауға міндетті.
11. Жоғарыда баяндалған құқықтарды жүзеге асыру қоғамдық тәртіпті сақтаушылық, ізгілік нормалары және денсаулықты қорғаудың басқа тұлғалардың құқықтары мен бостандықтары нормаларын бұзумен үйлеспейді.

2 Мектеп оқушыларының міндеттері:

-Ішкі тәртіп ережелерін сақтау;

-педагогтардың негізделген талаптарына бағыну;

-жаста және жұмыс орында тазалық сақтау, мектептің мүлкін ұқыпты ұстау;

-қошкентайларға камқорлық жасау;

-салауатты өмір салтын жүргізу, мәдени деңгейін көтеру, қоғамға жат

екеттердің көрінісін алуына шыдамсыздықпен карау;

-денсаулығын нығайту, дене тәрбиесімен айналысу, өзін белсенді ғылыми

жұмысқа дайындау;

-білім алушылар мен тәрбиеленушілер педагог қызметкердің ар-намысы мен

бір қасиетін, өздері білім алатын оқу орынының дәстүрлерін құрметтеуге

міндетті.

Мектеп формасын кию, спорттық киімдер мен аяқ киімі болуға тиіс.

Мектеп формасына түрлі діни конфессияларға қатысты киім элементтерін

қосуға болмайды. (хиджаб, никаб, бурка, паранжа, кимешек, орамал, сикх

қорбандары және иудей кица –бас киімдері т.б.)

«Орта білім беру ұйымдары үшін міндетті мектеп формасына қойылатын

шарттарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым

министрінің 2016 жылғы 14 қаңтардағы №26 бұйрығын басшылыққа алу.

Білім алушылардың міндеттерін бұзғаны үшін оларға ішкі тәртібінің

ежелерімен көзделген шаралар қолданылуы мүмкін.

3. Оқушыларға тыйым салынады:

Мектепке спирттік ішімдіктер, темекі өнімдерін, токсикологиялық және

наркотикалық заттарды қолдануға;

Қарулар оның ішінде:

барлық атыс қаруы(пистолет, револьвер, винтовка, шолақ мылтық және

т.б.);

атты қаруының көшірмесі немесе соған ұқсайтын қару.;

атты қаруының құрастырушы бөлігі (оптикалық құрылғылар,

көздеуіштерден басқа);

газды қару;

пневматикалық тапанша, винтовкалар және шарлы қару;

сигналды тапанша, ойыншық тапаншалардың барлық түрі;

шеге қағу мен болттарды ұстататын өндірістік құрылғылар;

арбалеттер, катапульталар, сүңгілер және найзалы құралдар;

жануарлардыжансыздандыруға арналған құралдар;

мүйізді малдарды басқаруға арналған естен тандыратын немесе ұрып –

соғатын құралдар;

атты қаруы түрінде жасалынған тұтатқыштар;

пневматикалық және жарық – дыбыстық патрондарымен ұңғысыз қару;

электрошокты құрылғылар және т.б.

қашалғыш/кескіш қарулар мен өткір заттар

қатталар , сүңгілер мен найзалардың түрлері, мұз шапқыштар;

- жылжымалы немесе лақтыратын жүзі бар кез-келген ұзындықтағы пышақтар;
- металдан немесе басқа да мықты материалдан жасалынған ықтимал қару ретінде ұстанылатын кез келген ұзындықтағы пышақтар;
- ас үй пышақтары;
- аң аулайтын (аңшылық) пышақтар;
- ашық ұстаралар мен өткір лезвилер (қауіпті және бір реттік қосымша лезвиесі бар ұстараларды қоса);
- қылыштар ен семсерлер, қылыштың тұтқасы;
- скальпелдер;
- металды жұлдыздар;
- қадалғыш немесе кескіш қару ретінде қолданылатын өнеркәсіп құрал-жабдықтар, есіктерге арналған темір тескіштер мен бұрғылар, шапқылар, қызмет көрсету пышақтары, аралар, бұрағыштар, балғалар;
- бұрандылар;
- тері астына дәрі беретін және тоқитын ижелер;
- жүзінің ұзындығы 60 мм асатын қайшылар;
- жүзінің ұзындығы 60 мм асатын жиналмалы, бүктелмелі жолға арналған пышақтар;
- бекіністік құрал-саймандар;

-Жарылысқа және өртке әкеліп соқтыратын кез-келген заттарды қолдануға ;

-Қарым-қатынасты шешу үшін, қорқытуға, күш қолдануға;

-Итеру, бір нәрсені лақтыру, қорқыту арқылы талап ету, зорлық жасау сияқты айналадағыларға қауіпті кез-келген әрекеттер істеуге.

14. Мектептің оқушылар ұжымының жұмыс мектептің Кеңесімен ұйымдастырылады. Оқушылар кеңесінің жұмысы оқудың сапасын көтеруге, тәрбие жұмыстарын арттыруға, оқушыларға қатысты қаржы мәселелерін шешуге, мектептің материалдық-техникалық базасының сапалалағына, қоғамдық пайдалы еңбекке, оқушылардың бос уақытын ұйымдастыруға бағытталған.

15. Мектеп оқушылар кеңесінің шешімі егер ол Қазақстанның білім беру саласындағы заңдылықтарына және осы жарғыға қайшы келмеген жағдайда барлық оқушылардың міндетті орындау сипатын береді.

16. Мектеп оқушылары өзін-өзі қызмет көрсетуге және қоғамдық пайдалы еңбек түрлеріне жасы, жынысы, дене мүмкіндіктеріне қарай денсаулықтарын қорғау және тазалық талаптары мен нормалары мен қауіпсіздік техникасының сақталуын бақылау мектеп әкімшілігіне, дәрігерлік қызметкерге, мұғалімге, класс жетекшілері мен мектеп кеңесіне жүктеледі.

17. Оқушыларды қоғамдық тапсырманы орындау, спорттық және басқа шараларға қатысу үшін сабақтан босатуға мұғалімдердің және оқушылардың шікірлерін есепке ала отырып, мектеп әкімшілігінің рұқсатымен белгілі бір

жағдайларда жол беріледі, туристік саяхаттар және экскурсиялар директордың бекіткен мерзімі ішінде педагогикалық қызметкерлердің басшылығымен өтеді.

18. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес жастарды өндірістік еңбекке баулуға олардың денсаулығына және сабақ уақытынан тыс тәрбие ісіне кедергі келтірмейтін, жасы 14-ке жеткен жағдайда олардың ата-аналарының біреуінің немесе оларды алмастырушылардың келісімімен жұмысқа алуға және еңбекке тартуға жол беріледі.

19. 18 жасқа толмаған оқушылар үшін демалыс уақытындағы жұмыс кезінде жұмыс уақытын қысқарту белгіленеді:

16-дан 18 жасқа дейінгілер – аптасына 36 сағаттан артық емес;

14-тен 16 жасқа дейінгілер – аптасына 24 сағаттан артық емес.

20. Жұмыс жасайтын оқушылардың оқу жылы барысындағы сабақтан бос кездегі жұмыс уақытының ұзақтығы жастарына сәйкес нормадан аспауы қажет.

21. Ата-аналар (оларды алмастырушы тұлғалар) құқылы:

- баланың мүдделерін және заңды құқығын қорғауға;

- оқу түрін таңдауға;

- басқару жұмыстарына ата-аналар комитеті арқылы қатысуға;

- оқушының үлгерім бағасымен және тәртібімен сондай-ақ білім беру жүйесінің мазмұнымен және барысымен танысуға;

- білім беру істерін реттейтін мекеме Жарғысымен және де басқа да құжаттармен танысуға;

- оқушылардың білім алуындағы қиындық келтірген, қиындық туғызған мәселелер туралы кеңестер алуға.

22. Ата-аналар (оларды алмастырушы тұлғалар) міндетті:

- өз баласын тәрбиелеуге және оқытуға, дені сау болуына және өмір қауіпсіздігіне жағдай жасауға;

- олардың ой-өрісінің және тұлғасының, адамгершілік қасиетінің қалыптасуын қамтамасыз етуге;

- мектепалды даярлық тобында болуын қамтамасыз етуге;

- баласының мектептегі сабақтарға толық қатысуын қамтамасыз етеді;

- оқушылардың академиялық бережақтарын жоюын қамтамасыз етуге;

- мектеппен бірлесе отырып жұмыс істеуге және ата-аналар жиналыстарына қатысуға;

- білім беру ұйымының жарғысында айқындалған қағидаларды орындауға;

- балалардың оқу орнындағы сабаққа баруын қамтамасыз етуге;

- білім беру ұйымы жұмыскерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;

- білім бер саласындағы уәкілетті орган белгіленген, міндетті мектеп формасына қойылатын талаптарды орындауға;

11. Қамқоршылық кеңесінің жұмысын рәсімдеу

1) Қамқоршылық кеңес жұмысының мақсаттары:

- білім беру ұйымына оның жарғылық қызметтерін жүзеге асыруға ықпал ету;
- білім беретін оқу бағдарламаларын ойдағыдай іске асыру мақсатында білім беру ұйымының оқушылары мен педагогикалық ұжымы үшін жағдайлар жасау;
- білім беру ұйымының әрі қарай дамуына ықпал ету;
- білім беру ұйымына қаржылық қолдауды, материалдық – техникалық базасын күшейтуді қамтамасыз ету;
- білім беру ұйымы жұмысының, оның ішінде қаржы қаражаттарын бөлу жұмыстары үшін қоғамдық бақылауды жүзеге асыру;

12. Мекеме мүлкінің құрылу тәртібі

1. Мекеме мүлкін бағасы оның теңгерімінде айқындалатын заңды тұлғаның активтері құрайды. Мемлекеттік мекеменің мүлкі мыналардың:

- 1) оған меншік иесі берген мүлік;
- 2) өз қызметі нәтижесінде сатып алған мүлік (ақшалай кірістерді қоса алғанда);
- 3) Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған өзге де қаржы көздері есебінен құрылады.

25. Мекеме дербес иеліктен шығаруға немесе оған бекітілген мүлік пен оған смета құралдары бойынша бөлінген мүлікке өзгеше тәсілмен иелік етуге құқығы жоқ.

26. Егер Қазақстан Республикасының заңдарымен мекемеге кіріс әкелетін қызметті жүзеге асыру құқығы берілсе, ол жағдайда білім беру, сорт сынағы, ветеринария, орман шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар салаларындағы мемлекетті мерекелер, сондай-ақ мемлекеттік кітапханалар, мемлекеттік мұражайлар мен мұражай – қорықтар өндіретін тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өткізуден түсетін ақшаны қоспағанда, мұндай қызметтен алынған ақша Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес тиісті бюджеттің есебіне жатқызылады.

27. Егер Қазақстан Республикасының заңдарына қосымша қаржыландыру көзі белгіленбесе, мекеменің қызметі тиісті саланың уәкілетті органы немесе бюджетімен не Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бюджетімен (шығыстар сметасынан) қаржыландырады.

28. Мекеме бухгалтерлік есеп жүргізеді және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес есептілік ұсынады.

29. Мекеменің қаржылық – шаруашылық қызметін тесеру және ревизияны Қазақстан Республикасы Заңнамасында белгіленген тәртіппен жергілікті атқарушы орган жүзеге асырады.

13. Мекемедегі жұмыс тәртібі

30. Мекеменің жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібінің қағидаларымен белгіленеді және Қазақстан Республикасы еңбек заңнамасының нормаларына қайшы келмеуі тиіс.

31. Мекеме қызметкерлеріне еңбекақы төлеу жүйесі ҚР Заңдарында көрсетілген тәртіппен анықталады.

- Мекемеге жұмысқа қабылдау тәртібі Еңбек заңнамасында бекітілген жеке еңбек шарты негізінде жүзеге асырылады.

- Қызметкерлердің еңбекақысы мен лауазымдық төлемақылары олардың біліміне, жұмыс стажына және біліктілік санатына сәйкес белгіленеді.

- Мемлекеттік білім беру ұйымдарының педагог қызметкерлеріне айлық жалақыны есептеу үшін аптасына нормативтік оқу жүктемесі бастауыш, негізгі, жалпы орта білім беру ұйымдары үшін – 18 сағат.

-Мектептің еңбек ұжымының мүшесі сонда тұрақты жұмыс жасайтын адам болып табылады. Мектеп педагог жетекші роль атқарады, оның міндеттері:

-мектепке қабылдаған ішкі тәртіп Ережелері мен Жарғыны сақтау, мектеп әкімшілігінің жалпы жиналысының шешімін орындау;

-өзінің кәсіптік құзыреті саласында тиісті теориялық және практикалық білімді және оқыту дағдыларын меңгеруге;

-мемлекеттік жапыға міндетті білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес көрсетілетін білім беру қызметтерінің сапасын қамтамасыз етуге;

-білім алушыларды жоғары адамгершілік рухында ата-аналарына, этномәдени құндылықтарға құрмет көрсетуге, қоршаған дүниеге ұқыпты қарауға тәрбиелеуге;

-білім алушылардың өмірлік дағдыларын, біліктілерін, өздігінен жұмыс істеуін, шығармашылық қабілеттерін дамытуға;

-өзінің кәсіптік шеберлігін, зияткерлік, шығармашылық және жалпы ғылыми деңгейін ұдайы жетілдіріп отыруға;

-бес жылда кемінде бір рет аттестаттаудан өтуге;

-педагог әдеп нормаларын сақтауға;

-оқушылардың, тәрбиеленушілердің және олардың ата-аналарының абыройы мен қадір-қасиетін құрметтеуге міндетті.

Педагог өз міндеттері мен этика нормаларын бұзғаны үшін ҚР заңдары мен еңбек келісім-шарттары бойынша жауапқа тартылады.

14. Педагог қызметкерлер

-кәсіби қызметіне арналған жағдаймен қамтамасыз етіле отырып, педагогтік қызметпен айналысуға;

-ғылыми-зерттеуге, тәжірибелік –эксперименттік жұмыспен айналасуға, педагогтік практикаға жаңа әдістемелер мен технологияларды енгізуге;

-жеке педагогтік қызметке;

-тиісті білім беру деңгейіндегі мемлекеттік жалпыға міндетті стандарт талаптары сақталған кезде педагогтік қызметті ұйымдастырудың әдістері мен тәсілдерін еркін таңдауға;

-білім беру ұйымдарын басқарудың алқалы органдарының жұмысына қатысуға;

-зақтығы төрт айдан аспайтын, бес жылда кем дегенде бір рет біліктілігін жаңартуға;

- санатын аттыру мақсатында мерзімінен бұрын аттестатталуға;
- педагогтік қызметтегі табыстары үшін мемлекеттік наградалар, сыйлықтар мен атаулы степендиялар түріндегі моральдық және материалдық көтермеленуге;
- өзінің кәсіптік ар-намысы мен қадір-қасиетін қорғауға;
- әскери қызметке шақырылу мерзімінің кейінге қалдырылуына;
- ғылыми қызметпен айналысу үшін педагогтік стажы сақтала отырып, шығармашылық демалыс алуға;
- білім беру ұйымы әкімшілігінің бұйрықтары мен өкімдеріне шағымдануға құқығы бар.

11.1. Мектептегі педагогтар арасынан директор класс жетекшілерін тағайындайды.

11.2. Сынып жетекшісі қызметінің міндеттері:

- 1) сынып активін қалыптастыру;
- 2) әр білім алушының тұлғасын дамыту, өзін-өзі таныту, оның әлеуметтік қабілеттерін ашу және қайталанбастығын сақтау үшін қолайлы психологиялық педагогикалық жағдай жасау;
- 3) білім алушылардың құқықтары мен мүдделерін қорғау;
- 4) сыныпта білім алушылармен жүйелі жұмыс ұйымдастыру;
- 5) тұлғаның шығармашылық, рухани, табиғи мүмкіндіктерін дамыту;
- 6) салауатты өмір салтына ынталандыру;
- 7) оқушыларда адамгершілік – өнегелік және рухани қасиеттерді қалыптастыру, толеранттылыққа баулу;
- 8) азаматтық пен патриотизмге, өз Отаны – Қазақстан Республикасына сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздер мен мемлекеттік тілді құрметтеуге, халық дәстүрлерін қастерлеуге, Конституцияға қайшы және қоғамға жат кез келген көріністерге төзбеуге тәрбиелеу;
- 9) белсенді азаматтық ұстанымы бар жеке адамды тәрбиелеу, республиканың қоғамдық – саяси, экономикалық және мәдени өміріне қатысу қажеттігін, жеке адамның өз құқықтары мен міндеттеріне саналы көзқарасын қалыптастыру;
- 10) отандық және әлемдік мәдениеттің жетістіктеріне баулу; казак халқы мен республиканың басқа да халықтарының тарихын, әдет-ғұрпы мен дәстүрлерін тәрбиелеу; мемлекеттік тілді, орыс, шетел тілдерін меңгерту;
- 11) оқушылардың бойында ұжымдық пен басқаларға жауапкершілік, және өзіндік, достық тұрғысынан топта жұмыс істеуге қабілеттілігін қалыптастыру;
- 12) балаларға арналған қауіпсіз ортаны қалыптастыру.

Мектеп қызметкерлеріне еңбек келісім-шарт бойынша өздерінің функционалдық міндеттері мен жұмысын атқарғаны үшін еңбекақы төленуіне қамтамасыз етіледі.

Мектеп қызметкерлерінің еңбек келісім-шартында қарастырылмаған басқа міндеттері мен жұмысын атқарғаны үшін қосымша келісім

бойынша ақы төленеді. Педагогтерге қосымша келісім бойынша ақы төленеді. Педагогтерге қосымша міндеттер тек директордың бұйрығымен жүктелі мүмкін.

- Мектептің жеке меншігіне зиян келтіргені үшін еңбек ұжымының мүшелеріне заңда көзделген тәртіппен материалдық жауапкершілік жүктеледі.

- Жарғы және ішкі тәртіп ережелерін бұзғаны үшін кінәлі тұлғаларға еңбек ұжымының жиналысымен немесе директормен тәртіптік шаралар қолданылуы мүмкін.

- Педагог қызметкерлердің мінез-құлық нормаларын немесе Жарғыны бұзғаны үшін тәртіптік тергеулер тек олардың атына түскен жазбаша түрдегі арыз негізінде жүргізіледі. Арыздың көшірмесінің біреуі педагог қызметкерге берілуі тиіс.

- ҚР – ның Заңнамаларында көзделген тәртіп бойынша мектеп жауапкершілікте болады, егер:

-мектеп құзырына кіретін істер атқарылмаса;

-оқу жоспары және оқу процесінің кестесіне сәйкес білім беру бағдарламаларын толық көлемде жүзеге асырмаса;

-өз бітіруші түлектерінің білімі сапасы үшін;

-мектеп жұмысшылары мен оқушыларының оқу-тәрбие процесі кезіндегі өмірі мен денсаулығы үшін;

-мектеп оқушылары мен қызметкерлерінің құқықтары мен бостандықтары бұзылса;

-мемлекеттік мүлікті тиімді қолданбаса және сақтамаса.

15. Білім беру ұйымының қызметін материалдық –техникалық қамтамасыз етудің қаржыландыру көздері

1)Мекеме өз қызметін білім алушылардың оқытылуы мен тәрбиеленуіне арналған мемлекеттік тапсырысты, сонымен қатар мекемелер мен ұйымдармен жасалған шаруашылық келісім-шарттар негізінде жүргізеді. Мектептің қызметін қаржыландырудың жергілікті нормативтері негізінде жүзеге асырылады.

2)Мекеме ҚР заңдылықтарында белгіленген ретпен, Жарғы мен ҚР заңдарында қаралған ақылы қосымша оқыту, басқа да қызметтер есебінен қосымша қаражат қорларын тартуға құқылы. Жұмыс пен қызмет көрсету ақылары ҚР заңдылықтарына сәйкес белгіленеді. Бұл реттегі кірістерді бөлу тәртібі мектеп Жарғысына сәйкес өз ішінде анықталады. Кірістер бірінші дәрежелі шараларды ескере отырып мақсатты түрде жұмсалады.

3)қосымша қаражаттарды тарту мектептің бюджет есебінен қаржыландырушының мөлшері мен нормативтерінің азаюына әсерін тигізбейді.

4)қосымша ақылы білім беру қызметінен түскен кіріс өндірістік, арнайы даму, жалақы, резервті қорларының ішінде өзара бөлінеді.

5)ағымдағы жылы қолданылмаған мектеп қаржысы алуға келмейді және келесі оқу жылын қаржыландыру есебіне кіргізілмейді.

6) мектеп құрылтайшы келісімімен өзіне бекітілген меншік пен мүліктерді пайдалануға құқылы.

7) мектеп мүлкі мен қаражатының қалыптасу көздері мыналар:

8) республикалық және жергілікті бюджеттік қаражаттар;

9) мектептің өз меншігіндегі мүліктері немесе олардың өкілетті органдары берген мүліктері;

10) қосымша ақылы білім беру қызметі есебінен түсетін кіріс ;

11) заңды және жеке тұлғаның ерікті түрде көрсеткен көмектері;

12) ҚР заңдылықтарына сәйкес келетін басқа да қыржылар.

16. Құрылтай құжаттарына өзгерістермен толықтырулар енгізу тәртібі

1. Мекеменің құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу құрылтайшының шешімі бойынша жүзеге асырылады.

2. Мекеменің құрылтай құжаттарына енгізілген өзгерістер мен толықтырулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тіркеледі.

17. Мекеменің филиалдары мен өкілдіктері туралы мәліметтер

1. Коммуналдық мемлекеттік мекеменің филиалдары мен өкілдіктері жоқ.

Мектеп директоры: